

Europa moet ontsnappen uit de innovatieparadox

Slimme specialisatie is de sleutel: nodig zijn kennis, verbeterde innovatiecapaciteit, kritische massa en synergie

Lambert van Nistelrooij

Een paradox hindert de ontwikkeling van Europa. Het meeste overheidsgeld voor vernieuwing wordt uitgegeven in de hoogst ontwikkelde regio's en niet in de zwakkere regio's, die het geld het beste kunnen gebruiken. Deze 'innovatieparadox' komt vaak door de gebrekkige organisatie in de achtergebleven regio's. Het juiste institutionele kader ontbreekt, de publieke sector is inefficiënt en beleidsmakers hebben geen goed begrip van het regionale innovatieproces.

Ergoer nog, de academische wereld is er vaak losgekoppeld van de regionale economie met zijn vele kleine lowtech bedrijven. Hier moet wat gebeuren. In het Europees Parlement heb ik daarom mede de aanzet gegeven voor het proefproject 'Stairway to excellence'. Dit project moet vooral de Oost-Europese landen helpen ontsnappen uit de innovatieparadox. Het gaat ons erom dat deze regio's de internationale concurrentie aankunnen. Ze moeten uitmuntende sectoren een duwtje in de rug geven, zodat ze de hele economie opstuwten door innovatie en kennis. De weg omhoog wordt gesteund door EU-fondsen voor projecten, gericht op sectoren met groeikansen. We kunnen ze aan de hand nemen door ze te verbinden met regio's en clusters die er al beter voor staan.

Regio's kunnen topkwaliteit bereiken door zich te specialiseren in een vakgebied. Waarom is het Westland het hart

ILLUSTRATIE: HEIN DE KORT

van de tuinbouw geworden? Precies op deze manier. Zo heeft Wageningen een Food Valley ontwikkeld rond een bepaald thema en Gilze-Rijen legt zich toe op onderhoudsbedrijven in de luchtvaartsector.

Een regio kan die kennis niet allemaal zelf zomaar uitvinden. Maar die is vaak al wel ergens te halen in Europa. We moeten dus innovatieplannen en investeringsbeslissingen verbinden met partners buiten de eigen regio om een verschil te maken. 'Slimme specialisatie' is de sleutel voor innovatie. Voor slimme specialisatie heb je kennis en verbeterde innovatiecapaciteit nodig, maar ook een kritische massa en synergie.

Om echte sterke punten vast te stellen, moeten de regio's zich onderling meten binnen Europa of de wereld. In de praktijk is deze grensoverschrijdende dimensie niet altijd goed verkend, zoals blijkt uit de voorstellen die al bij het Europees Parlement zijn ingediend voor de zogeheten Europese Structuur- en Investeringsfondsen. Vaak ontbreekt dus nog een stukje in de puzzel om de innovatie in Europa te stimuleren: de grensoverschrijdende samenwerking.

De droom is dat vele regio's in Europa hun specialiteit verder ontwikkelen. Overall worden producten en diensten

Van alle octrooien bij het Europees Octrooibureau komt 40% van Japanse of Amerikaanse bedrijven

zo een stapje beter en moderner. Dat zal Europa slimmer en concurrerder maken. En dat is nodig. Europa blijft nu namelijk achter. Van de octrooien bij het Europees Octrooibureau komt 40% van Japanse of Amerikaanse bedrijven.

Het gaat erom de Europese kennis om te zetten in hoogwaardige productie: 'made in Europe'. Zo krijgen we meer groei en banen. Dit is de enige manier om Europa blijvend uit de economische crisis te helpen. Voor de achterliggende regio's liggen hier volop kansen.

Innovatie is cruciaal in het groei- en investeringsplan dat voorzitter Juncker van de Europese Commissie vorige week presenteerde. Ik vind dat alle projecten langs de innovatie-meetlat moeten.

Innovatie zal in de cohesiefondsen, bedoeld om economisch zwakkere lidstaten te steunen, 25% van het budget gaan beslaan. De komende zeven jaar zal er rond de € 124 mrd van de € 351,8 mrd euro in cohesiefondsen worden gewijd aan innovatieve gebieden zoals ICT, mkb-concurrentievermogen, energie-efficiëntie en hernieuwbare energie.

Met synergie op alle niveaus van de programmering en uitvoering kunnen we meer resultaat bereiken. Alle lidstaten hebben voor 2015 en navolgende jaren hun prioriteiten ingediend. Ook Nederland zal de komende jaren fondsen ontvangen. Ik daag onze topsectoren en clusters uit gebruik te maken van de Europese aanzet tot slimme specialisatie.

Lambert van Nistelrooij is lid van het Europees Parlement voor het CDA.

